

نگاهی به بهداشت جهان تا پایان سال ۱۹۹۷ و چشم اندازهای آینده آن

نویسنده: دکتر علی مهربانی توانا^۱

۶۵ ساله و یا بالاتر وجود دارد، در صورتیکه این میزان تا سال ۲۰۲۰ میلادی، حدود ۱۵ فرد ۶۵ ساله و یا بیشتر به ازای هر نوزاد تازه متولد شده خواهد بود و لازم است این نکته خاطر نشان گردد که در کشورهای در حال توسعه این نسبت یعنی تعداد افراد ۶۵ ساله به نوزاد تازه متولد شده به ازای هر ۲ نفر فرد ۶۵ ساله، یک نفر نوزاد متولد شده است و این میزان تا سال ۲۰۲۰ میلادی به ازای هر ۴ نفر فرد بالای ۶۵ سال، یک نفر نوزاد متولد خواهد شد.

۴- در حال حاضر ۳۸۰ میلیون نفر افراد بالای ۶۵ سال و یا بالاتر وجود دارند که تا سال ۲۰۲۰ میلادی جمعیت آنان (افراد بالای ۶۵ سال) ۸۲ درصد افزایش خواهد یافت که در مجموع جمعیت آنان به بالای ۶۹۰ میلیون نفر خواهد رسید.

۵- میزان امید به زندگی برای انسان رو به افزایش است بطوریکه در طی سالهای ۱۹۵۵، ۱۹۷۵ و ۱۹۹۵ به ترتیب امید به زندگی برای انسان، ۴۸ سال، ۵۹ سال و ۶۵ سال بوده است. ۶- در سال ۱۹۶۰ بیشترین میزان مرگ و میر در افراد کمتر از ۵۰ سال دیده می شد در صورتیکه امروزه بیشترین میزان مرگ و میر در سنین بالای ۵۰ سال دیده می شود.

بیماری سل که تصور می گشت در زمره بیماریهای تحت کنترل درآمده بود، بار دیگر اذهان مقامات بهداشتی جهان را در جهت کنترل آن بخود معطوف داشته است.

با مروری بر بهداشت جهان در سال ۱۹۹۷ به این نکته پی خواهیم برد که تحقق سلامت جسمی، روحی و اجتماعی انسان یک امر مستمر می باشد که تنها با برنامه ریزی و تلاش کلیه مقامات سیاسی و اجتماعی کشورها و همکاری و هماهنگی آنها تحقق خواهد یافت.

نگاهی به جمعیت جهان در سال ۱۹۹۷:

۱- در اواسط سال ۱۹۹۶ کل جمعیت جهان به ۵ میلیارد و هشتصد میلیون نفر رسید که این میزان ۸۰ میلیون نفر نسبت به ۱۲ ماه گذشته خود افزایش نشان می دهد (تصویر شماره ۱).

۲- بین سالهای ۱۹۹۵-۱۹۸۰ امید به زندگی برای کودکان تازه متولد شده حدود ۴ سال و نیم افزایش پیدا کرده است که این میزان ۴ سال و ۴ ماه برای جنس مذکر و ۴ سال و ۹ ماه برای جنس مؤنث بوده است.

۳- در کشورهای توسعه یافته و صنعتی به ازای هر نوزادی که متولد می شود حدود ۱۰ فرد

تلاش سازمانهای دست اندرکار امور بهداشت بین المللی از جمله سازمان جهانی بهداشت برای دست یابی به سلامتی بشر که همانا رفاه کامل جسمی، روحی و اجتماعی انسان تعریف گردیده است، بطور گسترده و بی وقفه همچنان ادامه دارد. این تلاشها در گذشته سبب ریشه کنی بیماریهای مهلکی همچون آبله گردید و می رود که بیماری فلج اطفال نیز بزودی با واکسیناسیون بموقع در زمره بیماریهای کاملاً کنترل شده درآید.

البته نباید از نظر دور داشت و به موفقیت های بدست آمده اکتفا نمود، بلکه بایستی بشر را از کلیه بیماری هائیکه امروزه علیرغم پیشرفت دانش بهداشت و پزشکی همچنان سلامت میلیونها انسان را تهدید می کند، محفوظ داشت و با بکارگیری کلیه پارامترهای پیشگیری و درمان آن بویژه تقدم امر بهداشت بر درمان بدین مهم فائق آمد.

امروزه بیماری ایدز بعنوان یک معضل بزرگ بهداشتی و اجتماعی جهان درآمده است. بودجه های هنگفت کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه صرف پیدا نمودن راه حل مناسبی برای این بیماری مهلک و کشنده می شود و از طرفی بروز بیماریهای نوظهور و بازگشت مجدد

۱- استادیار دانشگاه علوم پزشکی بقیه... اعظم (عج)

۸- حدود یک میلیون و پانصد هزار نفر در اثر ابتلاء به بیماری ایدز (AIDS) و یا HIV در سال ۱۹۹۶ فوت نموده اند.

۹- تا پایان سال ۱۹۹۶ مجموعاً ۲۹ میلیون و چهارصد هزار نفر اعم از کودک و یا افراد بالغ به ویروس HIV (عامل بیماری ایدز) مبتلا شده اند که این میزان از مرز ۳۰ میلیون نفر در پایان سال ۱۹۹۷ گذشت (تصویر شماره ۳).

۱۰- در سطح جهان ۸۵-۷۵ درصد از موارد ابتلاء به عفونت ویروس ایدز (HIV) در افراد بالغ بوده است که از طریق جنسی مبتلا شده اند.

۱۱- بیماری جذام از میزان ۲/۳ مورد در هر ۱۰۰۰۰ نفر به ۱/۷ مورد در هر ۱۰۰۰۰ نفر در بین سالهای ۹۶-۱۹۹۵ کاهش یافت و خوشبختانه این مشکل بطور جهانی در طی ۱۱ سال اخیر، ۸۲ درصد کاهش نشان می دهد (تصویر شماره ۴).

۱۲- کنترل بیماری اونکوسرکوزیس که در غرب آفریقا پس از سال ۱۹۷۴ شروع گردید اکنون جمعیتی بالغ بر ۳۶ میلیون نفر را از ابتلاء به آن در این قاره محافظت نموده است.

۱۳- بیش از ۱۲۰ میلیون کودک زیر ۵ سال در هندوستان بر علیه بیماری فلج اطفال به تنهایی در طی یک روز در سال ۱۹۹۶ واکسینه شدند و این روند همچنان در سال ۱۹۹۷ در کلیه کشورها بویژه کشورهای در حال توسعه ادامه یافت (تصویر شماره ۵).

۱۴- اقدامات کنترل صحرایی در آفریقا در سال ۱۹۹۶ نشان داد که پشه بندهای آغشته به حشره کش ها توانسته اند میزان مرگ و میر کودکان را از بیماری مالاریا تا حدود ۳۵ درصد در این قاره کاهش دهند.

به بیماریهای عفونی و انگلی جان سپرده اند. حدود ۱۵ میلیون نفر در اثر ابتلاء به بیماریهای دستگاه گردش خون، ۶ میلیون نفر به علت ابتلاء به انواع سرطاناتها و حدود ۳ میلیون نفر به علت ابتلاء به بیماریهای تنفسی فوت نموده اند.

۲- از میزان ۵۲ میلیون نفر مرگ و میر در سال ۱۹۹۶، حدود ۴۰ میلیون نفر به تنهایی در کشورهای در حال توسعه فوت نموده اند.

۳- بیماریهای عفونی و انگلی مجموعاً ۴۳ درصد از میزان ۴۰ میلیون نفر مرگ و میر در کشورهای در حال توسعه را سبب شده اند. همچنین ۴۰ درصد مرگ و میر نیز به علت ابتلاء به بیماریهای مزمن مانند بیماریهای دستگاه گردش خون، سرطاناتها و بیماریهای تنفسی بوده است.

۴- از بین بیماریهای کشنده عفونی در سال ۱۹۹۶، عفونت حاد تنفسی سبب مرگ و میر حداقل ۳ میلیون و نهصد هزار نفر شده است.

۵- بیماری سل که امروزه بار دیگر به عنوان یکی از بیماریهای مهلک انسان دوباره به صحنه بازگشته است به تنهایی سبب مرگ و میر ۳ میلیون نفر در سال ۱۹۹۶ گردید (تصویر شماره ۲).

۶- بیماریهای اسهالی سبب مرگ و میر ۲ میلیون و پانصد هزار نفر در سال ۱۹۹۶ گردیده اند.

۷- بیماری مالاریا که همچنان بعنوان یک معضل بهداشتی جهان می باشد، به تنهایی سبب مرگ و میر یک میلیون و پانصد هزار نفر تا دو میلیون و هفتصد هزار نفر در سال ۱۹۹۶ گردید.

۷- پیش بینی شده است که تا سال ۲۰۲۵ میلادی بیش از ۳۰ درصد از تمامی مرگ و میرها در بین سنین بالای ۶۵ سال و بالاتر باشد و بیشتر از ۴۰ درصد در بین افراد بالای ۷۵ سال باشد.

نگاهی به وضعیت بهداشت کودکان:

۱- میزان مرگ و میر کودکان زیر ۵ سال از ۱۹ میلیون نفر در سال ۱۹۶۰ به ۱۱ میلیون نفر در سال ۱۹۹۶ کاهش یافته است.

تصویر شماره ۱
شهر کلکته. رشد جمعیت و شتاب شهرنشینی مانع از بوجود آمدن شهرهای سالم است

۲- حدود ۵ میلیون نفر کودک متولد شده در سال ۱۹۹۵ در اولین ماه زندگی خود فوت نموده اند.

۳- از مجموع ۱۴۰ میلیون تولد در سال، تقریباً حدود ۴ میلیون کودک با بیماری ناهنجاریهای مادرزادی متولد می شوند.

۴- میزان پوشش واکسیناسیون بر علیه ۶ بیماری اصلی کودکان (کزاز، دیفتری، سیاه سرفه، فلج اطفال، سرخک و سل) از ۵ درصد در سال ۱۹۷۴ به ۸۰ درصد در پایان سال ۱۹۹۵ افزایش نشان می دهد.

نگاهی به علل مرگ و میر:

۱- از میزان ۵۲ میلیون نفر مرگ و میر در سال ۱۹۹۶، بیش از ۱۷ میلیون نفر به علت ابتلا

تصویر شماره ۲

پزشک به بیمار اطمینان می‌دهد که سل قابل درمان است به شرط آنکه مداوای او به طور کامل و تحت نظارت مستقیم انجام شود

آنان زن بوده اند. ۵/۳ میلیون نفر از اینها کسانی هستند که به سرطان‌هایی از قبیل سرطان سینه، سرطان رحم و یا سرطان روده مبتلا هستند.

۱۰- ویروس انسانی پاپیلوما (Papilloma) که از راه جنسی انتقال می‌یابد در بیش از ۹۵ درصد از موارد سرطان رحم گزارش شده است. واکسن بر علیه این ویروس در حال تهیه می‌باشد.

۱۱- حدود ۱۵ درصد از مجموع کلیه سرطانها در سراسر جهان بعلت ابتلاء به بیماریهای عفونی می‌باشد. مهمترین آنها هپاتیت نوع B و C که سبب سرطان کبد می‌شود، ویروس انسانی پاپیلوما (Papilloma) که سبب سرطان رحم می‌شود و سرطان معده که

نگاهی به مرگ و میر

ناشی از سرطانها:

۱- حدود نیمی از حدود ۶ میلیون مورد مرگ و میر ناشی از سرطان‌ها در سال ۱۹۹۶ شامل سرطانهای ریه، معده، روده، کبد و سینه بوده است.

۲- سرطان ریه به

تنهایی ۹۸۹۰۰۰ نفر را در سال ۱۹۹۶ از بین برده است.

۳- سرطان روده به تنهایی ۴۹۵۰۰۰ نفر را در سال ۱۹۹۶ از بین برده است.

۴- سرطان معده به تنهایی ۷۷۶۰۰۰ نفر را در سال ۱۹۹۶ از بین برده است.

۵- سرطان کبد نیز به

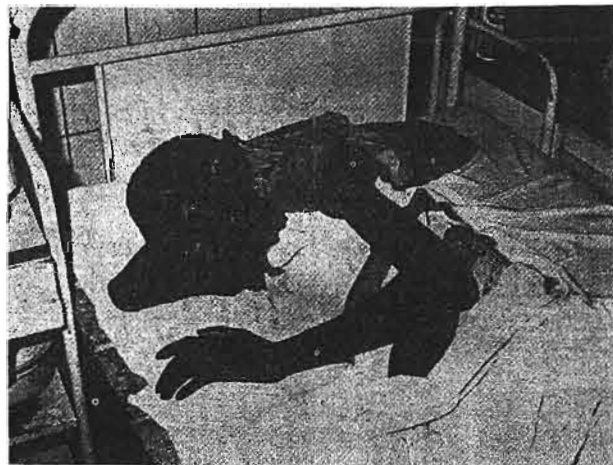
تنهایی ۳۸۶۰۰۰ نفر را در سال ۱۹۹۶ از بین برده است.

۶- سرطان سینه نیز به

تنهایی سبب مرگ ۳۷۶۰۰۰ زن در سال ۱۹۹۶ شده است.

۷- بطور کلی ۸۵ درصد

از موارد سرطان ریه در مردان و ۴۶ درصد از موارد سرطان ریه در زنان به تنهایی بعلت مصرف سیگار بوده است.

تصویر شماره ۳

هر روز به تعداد مبتلایان به ایدز در جهان افزوده می‌شود

بوسیله باکتری هلیکوباکتریلوری (Helicobacter pylori) ایجاد می‌شود.

۱۲- تا پایان سال ۱۹۹۷ تخمین زده شده

است که بیش از ۴۰ میلیون نفر از جمعیت کنونی جهان از انواع مختلف بیماری صرع (Epilepsy) رنج می‌برند.

۱۳- تخمین زده شده است که حدود ۲۹

۸- بطور کلی از هر ۷ مورد مرگ و میر ناشی از سرطان یک مورد آن بعلت مصرف سیگار می‌باشد.

۹- در سال ۱۹۹۶ تخمین زده شده بود که حدود ۱۷/۹ میلیون نفر در اشخاصی که بنوعی به سرطان مبتلا هستند، تا ۵ سال پس از تشخیص زنده خواهند بود. ۱۰/۵ میلیون نفر از

نگاهی به وضعیت بیماریهای

غیرواگیر:

۱- از میزان ۱۵ میلیون مرگ و میر به علت بیماریهای دستگاه گردش خون، ۷ میلیون و ۲۰۰ هزار نفر به تنهایی به علت ابتلاء به بیماریهای عروق کرونر، ۴ میلیون و هشتصد هزار نفر به علت حمله مغزی، ۵۰۰ هزار نفر به علت ابتلاء به تب رماتیسمی و ۳ میلیون نفر دیگر به علت دیگر اشکال بیماریهای قلبی جان سپرده‌اند.

۲- سیگار به تنهایی سبب مرگ و میر ۳ میلیون نفر شده است که علت اصلی آن ابتلاء به سرطان ریه و بیماریهای دستگاه روی را می‌توان نام برد (تصویر شماره ۶).

۳- تا پایان سال ۱۹۹۷ تخمین زده شده است که حدود ۶۹۱ میلیون نفر در جهان از بالا بودن فشارخون رنج می‌برند.

۴- تا پایان سال ۱۹۹۷ تخمین زده شده است که افرادی که از بیماری دیابت رنج می‌برند از میزان ۱۳۵ میلیون نفر در حال حاضر به حدود ۳۰۰ میلیون نفر تا سال ۲۰۲۵ میلادی برسد. این میزان با حدود ۲۰۰ درصد افزایش در کشورهای در حال توسعه خواهد بود در صورتیکه تنها در حدود ۴۵ درصد در کشورهای توسعه یافته افزایش خواهد داشت.

بالا ذکر شد می توان اذعان نمود که دست یابی به امر بهداشت برای همه و تأمین سلامتی جسمی، روحی و اجتماعی انسان هر چند امری

تصویر شماره ۵

واکسیناسیون علیه فلج اطفال یکی از مهمترین راههای پیشگیری از ناتوانی است

بس مشکل و دشوار می نماید ولی با بکارگیری کلیه استعدادهاى خدادادى انسانها از یکسو و بسیج کلیه امکانات کشورها و هماهنگی و احساس مسئولیت آنها در قبال بهداشت و درمان کشور خود می تواند این راه دشوار را هموار سازد و مردم جهان را به دنیایی عاری از هرگونه بیماری که سلامت آنان را تهدید می نماید توفیق دهد. انشاء...

به امید فردا و فرداهای بهتری برای بهداشت جهان و به امید ریشه کنی فقر و بیماری در کلیه جهان

منبع:

برگرفته از گزارش سازمان جهانی بهداشت در سال ۱۹۹۷

آنها به ناتوانی دائم از کار منجر می شود. ۳- تنها حدود ۱۰-۵ درصد از کارگران

در کشورهای در حال توسعه و بین ۲۰-۵۰ درصد در کشورهای صنعتی شده دسترسی به خدمات بهداشت حرفه ای کافی دارند.

۴- تا حدود ۴۰ درصد از مردم بالای ۷۰ سال از بیماری تورم و درد مفاصل استخوان (Osteoarthritis) ناحیه زانو و رنج می برند

۵- تقریباً ۸۰ درصد از بیماران با

تورم و درد مفاصل استخوان (Osteoarthritis) دارای مسراتیبی از

محدودیت حرکت و ۲۵ درصد از آنها اساساً قادر به انجام فعالیت روزانه خود نیستند.

۶- تخمین زده شده است که بیماری Rheumatod athritis حدود ۱۶۵ میلیون نفر از مردم جهان را مبتلا نموده است.

با بیان ۵۰ واقعیت مهم بهداشتی، که در

تصویر شماره ۶

مصرف سیگار به تنهایی سبب مرگ و میر ۳ میلیون نفر شده است

تصویر شماره ۴

مردم در مورد علائم اولیه بیماری جذام در کامبوج

عمیت جهان از بیماری فراموشی رنج می برند.

بن زده شده است که ۴۵ میلیون به بیماری روانی اسکیزوفرنی (SC) مبتلا هستند. ۴/۵ میلیون جدید بیماری اسکیزوفرنی در ه است

بین زده شده است که حدود ۲۸

عمیت جهان در معرض ناشی ناشی از مصرف مرک قوای فکری (Psychoactive) هستند از مخاطرات بهداشتی صرف الکل و سیگار

ترافه ای:

ناشی از کار مجموعاً ۱۲۰ میلیون حادثه که حداقل سبب و میر ناشی از حوادث

۱۶۰ میلیون موارد در سال وجود دارد که از آنها به بیماری مزمن می شود و ۱۰ درصد از